

PISA 2018:

ЧИТАННЯ

(провідна галузь дослідження)

ПРИКЛАДИ ЗАВДАНЬ

Мета

- «зібрати реальні підтвердження рівня майстерності учнів з читання, **організувавши читацьку діяльність**, яку вони могли би здійснювати в школі або за її межами в підлітковому або в дорослому віці».

PISA 2018: читацька грамотність

- розуміння,
осмислення, оцінювання,
використання *текстів*,
цікавість до читання,
читацький досвід

розширення
знань

розвиток
особистісного
потенціалу

для участі
в суспільному житті

Вимірювання читацької грамотності

Вимірюється в PISA за трьома джерелами впливу: *читач, текст, завдання*:

Це визначає **важливість**:

- **добору текстів;**
- **розробки завдань.**

Тексти: одиничні й множинні

Одиничні тексти – мають автора, назву і час написання або дату публікації і номер видання.

Множинні тексти – мають кількох різних авторів, були опубліковані в різний час, були подані під різними заголовками чи номерами.

Множинний текст: *ГРАФІТІ*

Подані нижче листи надійшли з Інтернету, й обидва вони про *графіті*.

Завдання. Використайте ці листи для відповідей на запитання, запропонованих нижче.

Я киплю від злості, оскільки в четвертий раз стіну школи очищають і перефарбовують, щоб покінчити з графіті. Творчість – це прекрасно, але чому ж не знайти такі способи самовиразу, які не завдавали б зайвих збитків суспільству?

..... Хельга

У людей різні смаки. Суспільство перенасичене інформацією та рекламою. А чи запитали ті, хто ставить рекламні щити, вашого дозволу? Ні. Тоді чи повинні це робити люди, які малюють на стінах? Так, скрутні часи настали для мистецтва. Софія

Чому Софія посилається на рекламу?

Завдання: Викладіть свою думку.

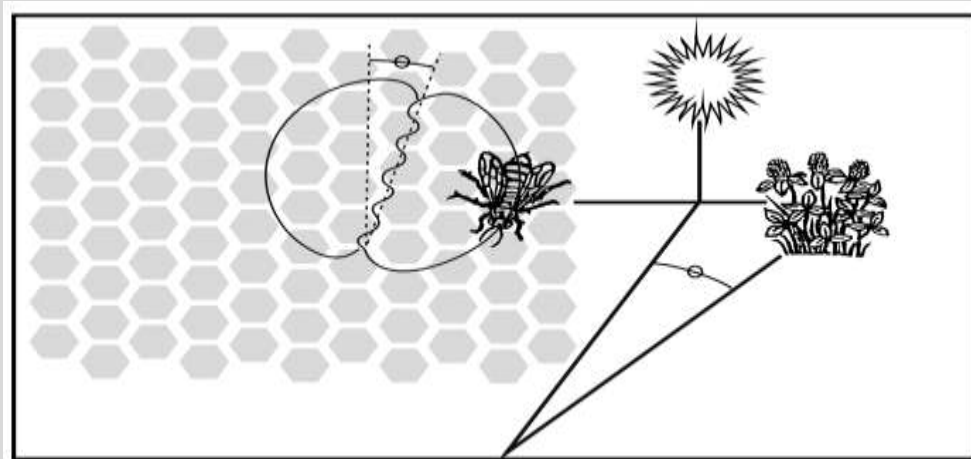
Нетекстові формати

Малюнки і графічні зображення трапляються у текстах для читання PISA як невід'ємна їх частина.

Залучення нетекстового формату: *ЗБІР НЕКТАРУ*

Бджоли-фуражери знаходять джерело нектару і потім повертаються до вулика, щоб розповісти іншим бджолам, де воно знаходиться.

На малюнку зображено бджолу, яка виконує танок всередині вулика на

горизонтальній поверхні медових стільників. Якщо середня частина цифри 8 указує чітко вгору, це означає, що бджоли знайдуть собі їжу, якщо полетять прямо до сонця. Якщо ж середня частина цифри 8 указує вправо, їжа знаходиться праворуч від сонця.

Завдання: Яка мета танцю бджіл?

- A** Відсвяткувати успішне виробництво меду.
- B** Вказати тип рослини, яку знайшли фуражери.
- C** Відсвяткувати народження нової бджолиної матки.
- D** Вказати, де фуражери знайшли їжу.

Цілісні тексти

- **Цілісні** – складаються з речень, які організовані в абзаци:
 - ✓ газетні повідомлення
 - ✓ нариси
 - ✓ романи
 - ✓ оповідання
 - ✓ відгуки і листи

Перервані тексти

- це тексти у форматі матриці:

- ✓ списки
- ✓ таблиці
- ✓ графіки
- ✓ діаграми
- ✓ рекламні оголошення
- ✓ розклади
- ✓ каталоги
- ✓ покажчики
- ✓ бланки

Перерваний текст: Бібліотечна система Морленда

За бібліотечною системою Морленда нові члени бібліотеки отримують закладку з розкладом її роботи.

Завдання 1: Яка з бібліотек ще відкрита о 6-й годині вечора по п'ятницях?

Бібліотечна система
Морленда

РОЗКЛАД РОБОТИ з 1 лютого 1998

	Бібліотека м. Брансуік	Бібліотека Кембел Тонбул	Бібліотека м. Кобург	Бібліотека м. Фокнер	Бібліотека м. Гленрой
Неділя	13.00-17.00	Зачинено	14.00-17.00	Зачинено	14.00-17.00
Понеділок	11.00-20.00	11.00-17.30	13.00-20.00	11.00-17.30	10.00-17.30
Вівторок	11.00-20.00	11.00-20.00	11.00-20.00	11.00-20.00	10.00-20.00
Середа	11.00-20.00	11.00-17.00	10.00-20.00	11.00-17.00	10.00-20.00
Четвер	11.00-20.00	11.00-17.30	10.00-20.00	11.00-17.30	10.00-20.00
П'ятниця	11.00-17.00	11.00-17.00	10.00-20.00	11.00-17.00	10.00-17.30
Субота	10.00-13.00	10.00-13.00	09.00-13.00	10.00-13.00	09.00-13.00

Змішані тексти

Становлять **сукупність** елементів *цілісного* і *перерваного* формату.

Приклади:

- пояснення в підручнику, яке містить графік або таблицю;

Завдання: тип тексту – читацькі процеси

ОДИНИЧНИЙ текст	МНОЖИННИЙ текст
Проглянути текст і знайти інформацію.	Здійснити пошук та відібрати актуальний текст.
Буквальне розуміння написаного. Розуміння на основі умовиводу.	Розуміння на основі умовиводу.
Оцінити якість викладу і достовірність інформації. Осмислити зміст і форму тексту.	Виявити і подолати суперечність

Завдання

1. *Традиційні* завдання на перевірку розуміння прочитаного (знайти інформацію, зробити висновок тощо);

2. *Комплексні* завдання, наприклад:

- знайти спільне або відмінне між декількома текстами, у тому числі різних форматів і т. ін.
- підкріпити певну інформацію фактами з кількох текстів у тому числі різних форматів і т. ін.

Приклад комплексного завдання:
Зразок сценарію з трьома включеними
завданнями.

Пропонується прочитати три джерела:

- пост з блогу
- коментарі після нього
- статтю, на яку вказує один з коментаторів (Скотт Гаффінгтон «Чи закінчився золотий вік дослідження космосу?»)

Сценарій: Обговорюється дослідження космосу сьогодні та в майбутньому.

Учні мають виконати **3 завдання**, які оцінюють

Завдання: Проглянь і знайди (одиничний текст).

1. Згідно зі статтею Скотта Гаффінгтона «Чи закінчився золотий вік дослідження космосу?» **як вплинули приватні компанії на освоєння космосу?**

А Приватні компанії показали, що вони можуть краще вести проекти дослідження космосу.

Б Люди ставлять під сумнів необхідність існування державних космічних програм.

В Державні установи втрачають фінансування у конкуренції з приватними компаніями, які надають ті ж послуги.

Г Державні установи та приватні компанії ефективно співпрацюють.

Завдання: Умовиводи на основі множинних текстів

2. На основі того, що ви дізналися, позначте в таблиці всіх осіб, які б погодилися із наведеними твердженнями.

Твердження	Гаффінгтон	Йоші Кубота	Мессьєр
Запал до досліджень космосу зменшився.	☐	☐	☐
Поступ у дослідженні космосу протягом останніх років сповільнився.	☐	☐	☐
Як людські, так і машинні польоти мають величезне значення для програм дослідження космосу.	☐	☐	☐

Завдання: Оціни і осмисли

Подумай, як Скотт Гаффінгтон писав свою статтю, і як люди писали коментарі у відповідь.

На основі цієї інформації **напиши** коментар, який пояснює **дві** першочергові переваги дослідження космосу.

Підкріпи свою відповідь інформацією із цих статей.

Дякую за увагу!

PIRLS:
Аспекти читання є розумовими
розробку завдань регулюють
стратегіями, підводяться цілями, якими
користується читач для того, щоб
орієнтуватися в текстах, навколо текстів та
між текстами.

- отримання та відтворення інформації;
- формування широкого розуміння тексту;
- розвиток інтерпретації - розуміння сенсу чогось, що не було зазначено;
- обдумування та оцінювання змісту тексту;
- обдумування та оцінка форми тексту.

Отримання та відтворення інформації

- Занурення в простір інформації та орієнтування в ньому для того, щоб знайти або відтворити частини інформації;
- пошук певного факту для підтримання або спростування того чи іншого твердження.

Завдання на отримання й відтворення інформації

Учні мають:

- поєднати інформацію, яка міститься у запитанні, з ідентичною або зі схожою інформацією в тексті та використати її для того, щоб знайти нову потрібну інформацію
- знайти інформацію, що базується на вимогах та деталях, чітко визначених у запитаннях, наприклад, знайти **подібну** інформацію або розпізнати **схожу**

Інтерпретація -

- процес розуміння сенсу чогось, що не було зазначено.

Завдання передбачають:

- визначення зв'язків, які є нечіткими
- виведення прихованого сенсу фрази або речення;
- формулювання припущення або виведення

зосереджується на демонстрації розуміння зв'язків у тексті.

Завдання передбачають:

Узагальнення

- визначення простих зв'язків між парою речень або між кількома абзацами;
- з'єднування різних відрізків інформації задля розуміння смислів
- визначення схожостей та розбіжностей
- розуміння причинно-наслідкових відношень

Формування широкого розуміння

на основі узагальнення й інтерпретації

- Визначення основної теми чи ідеї. Наприклад, визначення відрізка тексту, у якому сформульовані тема чи головна ідея;
- встановлення загальної цілі тексту
- добір чи придумування заголовків до тексту;
- пояснення цілі використання карти або рисунку.

Обдумування та оцінювання

- *обдумування* вимагає від читачів звертатися до свого власного досвіду та знань задля здійснення порівняння, протиставлення або припущення
- *оцінювання* вимагає від читачів приймати рішення, спираючись на стандарти поза текстом

Обдумування та оцінювання

Передбачає:

- рефлексію й оцінювання змісту тексту;
- рефлексія й оцінювання форми тексту.

Це, наприклад, завдання:

- на встановлення доцільності певного тексту для визначеної цілі
- оцінку застосування автором певних

Формати завдань

Найбільш доцільні: MCQ) і надання короткої відповіді

Розподіл завдань за типами (робота з друкованими текстами)

Аспект	Відсоток завдань, які вимагають роботи екзаменатора	Відсоток завдань, які не вимагають роботи екзаменатора	Відсоток завдань у тесті
Отримання та відтворення інформації	11	14	25
Узагальнення та інтерпретація інформації	14	36	50
Обдумування та оцінювання	18	7	25
Всього	43	57	100

PIRLS: аспекти учнівської читацької

спроможності

цілі читання

читацькі поведінки

ставлення

процеси розуміння

основні в оцінюванні

Цілі читання

для літературного
досвіду

для отримання й
використання інформації

Процеси розуміння

*фокусування на
інформації, її сприйняття*

*інтерпретація латентного
змісту, узагальнення ідей*

цілеспрямоване сприйняття-розуміння